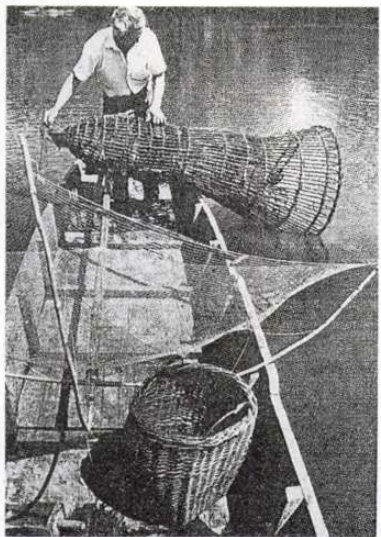
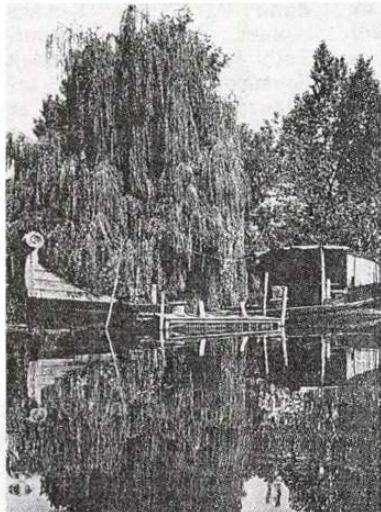

kotónak, hanem a tudománynak is megtermi gyümölcseit. A néprajz, a „földközei” történelem s az összehasonlító tudományok már lassan a valóságban nem, csak a fotóművész keze nyomán lelhetik föl tárgyaikat, s a mesterségek művelőit.

Antall

Május 7-én a Petőfi Csarnokban 18,30-tól izgalmasnak ígérkező koncertre kerül sor. A házigazda **Makám** együttes muzsikusa, **Krulik Zoltán** nyilatkozott a részletekről:

— Az „Etno” előtagot a „népi gyökerű” értelemben használjuk, ugyanakkor ez határolja el kísérletünket a folklórtól: olyan zenekarokat hívtunk meg erre az estre, amelyek a népzenei elemek sajátos átértelmezésével igyekeznek egy újfajta gondolkodásmódot képviselni. Eből következik, hogy ez az első koncert mindenféle műfaji behatárolástól függetlenül jön létre. A későbbiekben — külföldiek bevonásával, s többnapos fesztivállá bővítve — évente szeretnénk rendezni ilyen eseményeket, hogy ennek a mind erőteljesebben körvonalazódó 20. századi zenei törekvésnek méltó fóruma lehessen itt, Budapesten is.

— Ez az „etnikai orientáció” egyáltalán nem újkeletű, az európai zenében a 20. század óta folyamatosan jelen van. Sikertől kiderítenem például, hogy az első távol-keleti tradicionális zenét játszó együttes 1889-ben, a párizsi világkiállítás alkalmából lépett föl, s ez a hátsó-indiai ún. *gamelán* muzsika nagy hatással volt — mások mellett — *Debussyre* is. *Bartók* kompozíciói ugyanebbe az irányba mutatnak: nemcsak a Kárpát-medencében élő népek zenéivel, de a török, arab, távol-keleti hagyományok földolgozásával is hasonló módon foglalkozott.

Az esten az Amadinda, a Dresch Quartet, a Makám, Szabados György és a 180-as csoport lép majd föl, a koncert megrendezéséhez Székely Tibor (HVDSZ) és a Hungaroton támogatása is hozzájárult.

B. A.

ETNO

A megbékélés útján

Súlyos, nagyon súlyos javaslattal állt elő a Magyar Zsidó Kulturális Egyesület Elnöksége a Magyar Nemzet 1989. április 19-ei számában. Másokhoz, és itt elsősorban a költő, **Tornai József** gondolataihoz csatlakozva, melyeket a Magyar Demokrata Fórum országos gyűlésén fogalmazott meg, ezeket egyben továbbgondolva ők is azt kérik, hogy az Országgyűlés május 8-án emlékezzen meg „a szok szäzezer egykoron megalázott, kítaszított és elpusztított honfitársunkról.” Javasolják továbbá, hogy a magyarországi zsidók deportálásának kezdetét a parlament nyilvánítsa nemzeti emléknapra.

Tudatában vagyok annak, hogy nem az elszigetelt egyéni véleményeken áll majd e méltó, józan és megfontolt felvetés sorsa, mégis kötelességemnek tartom, hogy szóljak, s bármilyen szerény hanggal erősítem azoknak az óhaját, akik ebben a nemzeti gesztusban többet látnak alkalmi eséllynél. Az Országgyűlésben mód nyílhatna rá, hogy felelős szavú emberek emlékeztessenek a közös történelem egészére; arra, hogy nem feltétlenül a korábbi évszázadok logikájából következett az, ami a legtragikusabb korban történt. Fedezzük fel tehát ebben is a megváltó példákat, mert enélkül nem lesz kilábalás huszadik századi tragédiáinkból! Eme felelős szavú emberek arra is figyelmeztethetnének, hogy e huszadik századi tragédiák miképpen rendítették meg a magyarságot, s hogy ez a fájdalom, melynek csillapító szereit mindmáig nem találtuk meg, miképpen torzított el és tett lehetetlenné minden egészséges működést. Talán arra is akadhatna valaki a fiatalabb korosztályok tagjai közül, hogy elmondja: az európai kultúra örököseiként vállalunk kell a múlt árnyékait, de személyünkben egyedüli példányként és ártatlanul állunk egymással szemben. Nem is szemben! Hiszen épp ez az, amit sokan meghaladni gondoltunk már réges-régen.

Egyik oldalon sem lehetünk — bár vannak ilyen-olyan jelek — annyira nemzetfölöttiek vagy Európa-alattiak, hogy ne látnánk be jövendő cselekvéseink értelmét. Kölcsönösen, nem gyengítve, hanem erősítve a terepen újonnan lépőkkel kapcsolatban az ártatlanság vélelmét. De ehhez valóban mindent be kell vallani, minden oldalon. Úgy, ahogy **Bibó István** javasolta már 1948-ban: „... a társadalmi és a társadalom-lélektani valóság felé vezető ajtót semerre és semmi címen nem lehet lezárni; s éppen egy, az emberek erkölcsi állásfoglalását befolyásolni kívánó gondolatmenet az, mely csakis a valósághoz tartozó minden (a kiemelés **Bibó Istvántól** származik — P. G. I.) dolog kimondása és mérlegre tétele útján próbálkozhatik azzal, hogy különböző és szemben álló embereket kicsalogasson azokból a burkokból, melyeket azok szenvedésből, sérelmekből, rossz lelkiismeretből, félrevezető tapasztalatból és a valósággal való kapcsolat megszakításából vonnak maguk köré.”

S valamikor persze majd azt is meg kell őszintén vizsgálni, kinek állt érdekében, hogy ezeket a gondolatokat, s az idevontatkozó egész **Bibó István-i** gondolatmenetet évtizedekre visszaparancsolja a megismerhetetlenség és így a meg nem történtség állapotába!

Pályi G. István

Muratáj

Lentiből Hosszúfalun át Lendvára vezetett az utam. Ott vettem meg a **Muratáj** első számát. Az írásai a Szlovéniában élő tizenhárom-tizennégyezer magyar nemzetiségű emberhez szólnak. Szerkesztői nem kacsingatnak sem az anyaország, sem a Vajdaság felé. Az itt élők életét írják, róluk szólnak, szerény háromszáz példányban.

A Népújság mellékletéből lett önálló folyóirat. Hasonló kísérlet ez a kárpátaljai Új hajtáshoz. A napi hírek, politikai aktualitások, baleseti krónikák világát meghaladva valami többről, másról kívánnak szólni: a nemzetiség sorsáról, irodalmi szinten. A nemzetiségi nyelv- és művészet Szlovéniában nemcsak a szólamok szintjén megbecsülendő érték. Bizonyosság rá a kiadáspolitika gyakorlata, és ez az új folyóirat is. Reméljük, tartalmával kivívja majd a kultúra iránt érdeklődők figyelmét Szlovénia határain messze túl is.

Dinyés József

